

ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA NA PRIMJERU ODABRANOG DIONIČKOG DRUŠTVA SA ZAGREBAČKE BURZE

Milić, Jelena

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj
Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja
Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:145:658143>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom](#).

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-26**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of
Economics in Osijek](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Preddiplomski studij Financijski menadžment

Jelena Milić

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA NA PRIMJERU
ODABRANOG DIONIČKOG DRUŠTVA SA ZAGREBAČKE
BURZE**

Završni rad

Osijek, 2022.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Preddiplomski studij Financijski menadžment

Jelena Milić

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA NA PRIMJERU
ODABRANOG DIONIČKOG DRUŠTVA SA ZAGREBAČKE
BURZE**

Završni rad

Kolegij: Financijski menadžment

JMBAG: 0010229860

e-mail: jelenamilic15@gmail.com

Mentor: prof.dr.sc. Domagoj Sajter

Ocjena:

Osijek, 2022.

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek

Faculty of Economics in Osijek

Undergraduate Study Financial Management

Jelena Milić

**ANALYSIS OF FINANCIAL STATEMENTS ON THE
EXAMPLE OF A SELECTED JOINT STOCK COMPANY
FROM THE ZAGREB STOCK EXCHANGE**

Final paper

Osijek, 2022.

IZJAVA

O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI, PRAVU PRIJENOSA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA, SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je _____ završni _____ (navesti vrstu rada: završni / diplomski / specijalistički / doktorski) rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska*.
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15).
4. izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: Jelena Milić

JMBAG: 0010229860

OIB: 53969947850

e-mail za kontakt: jelenamilic15@gmail.com

Naziv studija: Preddiplomski sveučilišni studij, Financijski menadžment

Naslov rada: Analiza financijskih izvješća na primjeru odabranog dioničkog društva sa Zagrebačke burze

Mentor/mentorica diplomskog rada: prof.dr.sc. Domagoj Sajter

U Osijeku, _____ 8. srpnja, 2022. _____ godine

Potpis _____

Jelena Milić

Analiza financijskih izvješća na primjeru odabranog dioničkog društva sa Zagrebačke burze

SAŽETAK

Analiza financijskih izvješća teži pomoću kvantitativnih financijskih podataka omogućiti ocjenu uspješnosti i sigurnosti poslovanja trgovačkog društva. Pri provedbi analize financijskih izvješća moguće je služiti se sljedećim alatima: komparativnim financijskim izvještajima, strukturnim financijskim izvještajima, financijskim pokazateljima i specijaliziranim analizama. Komparativnim financijskim izvještajima provodi se horizontalna analiza stavki financijskih izvještaja kroz vrijeme, a strukturnim financijskim izvještajima vertikalno se analizira udio svake stavke u usporedbi s odabranom bazom. Financijski pokazatelji stavljaju u omjer pojedine stavke financijskih izvještaja kako bi se mogli donijeti dodatni zaključci o poslovanju – o likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, profitabilnost i ekonomičnosti. Podatci potrebni za analizu nalaze se u temeljnim financijskim izvještajima, prvenstveno u bilanci i računu dobiti i gubitka. U bilanci vidljiv je pregled ukupne imovine, obveze i kapitala na određeni dan, prikazujući tako financijski položaj trgovačkog društva. Račun dobiti i gubitka prikazuje financijsku uspješnost trgovačkog društva za određeno razdoblje iskazivanjem njegovih prihoda i rashoda po kategorijama poslovanja, financijski i ostalo. Na primjeru dioničkog društva Atlantic grupa, provedena je analiza financijskih izvještaja za razdoblje od 2019. do 2021. godine, a za koju su odabrana sredstva komparativnog i strukturnog financijskog izvještaja pri analizi bilance i računa dobiti i gubitka – na kojima se temelji i izračun pet skupina pokazatelja. Također je razmotren i izvještaj o novčanom toku. Trgovačko društvo je sve tri godine poslovalo s dobiti, ali s trendom pada pa ponovnog rasta, koji se podudara sa svjetskim gospodarskim trendovima nametnutim izvanrednim okolnostima nastupanja epidemije. Potanjom analizom donesen je zaključak o stabilnosti i snazi trgovačkog društva, koja ga je održala financijski uspješnim i kroz otežane uvjete poslovanja.

Ključne riječi: analiza financijskih izvješća, Atlantic Grupa d.d., bilanca, račun dobiti i gubitka, financijski pokazatelji poslovanja

Analysis of financial statements on the example of a selected joint-stock company from the Zagreb Stock Exchange

ABSTRACT

Analysis of financial statements seeks to use quantitative financial data to enable the assessment of performance and security of a company's operations. When performing the analysis of financial statements, it is possible to use the following tools: comparative financial statements, structural financial statements, financial indicators and specialized analyses. Comparative financial statements are made by horizontally analysing items of financial statements over time, and structural financial statements vertically analyse a share of each item compared to a selected base. Financial indicators put individual items of financial statements in ratios to be able to draw additional conclusions about the business – its liquidity, solvency, debt, profitability and cost-effectiveness. The data required for analysis is contained in core financial statements, primarily in the balance sheet and the income statement. The balance sheet shows an overview of total assets, liabilities and equity on a given day, thus showing the financial position of a company. The income statement shows the financial performance of a company for a certain period by showing its income and expenses by categories of operations, financial and other. On the example of joint stock company Atlantic Grupa, an analysis of financial statements for the period from 2019 to 2021 was conducted, for which the comparative and structural financial statements were selected in the analysis of the balance sheet and the income statement – on which a calculation of five groups of indicators was also based on. The cash flow statement is considered as well. The company has been operating at a profit for all three years, but with a trend of decline and then re-growth, which coincides with global economic trends imposed by the out of the ordinary circumstances of the epidemic. A closer analysis led to a conclusion about the stability and strength of the company, which kept it financially successful even through difficult business circumstances.

Keywords: analysis of financial statements, Atlantic Grupa d.d., balance sheet, income statement, financial performance indicato

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. PRIKAZ ODABRANOG DIONIČKOG DRUŠTVA.....	2
2.1. O kompaniji i povijesni razvoj Atlantic Grupe	2
2.2. Organizacijska, upravljačka i vlasnička struktura Atlantic Grupe	4
3. PRIKAZ I ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA	6
3.1. Bilanca.....	6
3.2. Račun dobiti i gubitka	13
3.3. Izvještaj o novčanom toku.....	18
4. ANALIZA FINANCIJSKIH POKAZATELJA POSLOVANJA.....	21
4.1. Pokazatelji likvidnosti	21
4.2. Pokazatelji zaduženosti	23
4.3. Pokazatelji aktivnosti	24
4.4. Pokazatelji profitabilnosti	26
4.5. Pokazatelji ekonomičnosti	28
5. ZAKLJUČAK.....	30
Literatura.....	31
Popis tablica	32
Popis grafikona	33

1. UVOD

Pri poslovanju svakog trgovačkog društva podrazumijeva se praćenje poslovnih događaja te njihovih iskaza kroz kvantitativne podatke. Ti podatci objedinjuju se u financijskim izvješćima koja kasnije predstavljaju temelj za daljnju analizu. Ona pomaže kako internim korisnicima pri donošenju poslovnih odluka tako i vanjskima pri odlukama poput odluke o investiranju. Jedan od glavnih ciljeva financijske analize je ocjena sigurnosti i uspješnosti poslovanja, kritičnih elemenata za opstanak poduzeća.

U sklopu računovodstva kao cjeline, financijskog i upravljačkog, moguće je sastaviti razna izvješća za pojedinačne svrhe i specifične poslovne odluke, no nekoliko je temeljnih financijskih izvješća koje je svako trgovačko društvo zakonom obvezano sastavljati. Prvenstveno, to su bilanca i račun dobiti i gubitka, popraćeni izvještajem o novčanim tokovima, a zatim i izvješćem o promjeni vlasničke glavnice te bilješkama. Prva tri navedena financijska izvješća koristit će se za analizu i u ovome radu, a ista će biti napravljena na primjeru dioničkog društva Atlantic Grupa. Atlantic Grupa jedna je od rjeđih multinacionalnih kompanija koje dolaze iz Hrvatske, a njen prikaz i povijesni razvoj te organizacijska, upravljačka i vlasnička struktura biti će pobliže prikazani u prvome dijelu ovog rada.

Sveukupni financijski rezultat svih strateških jedinica koje posluju u okviru Atlantic grupe sadržan je u konsolidiranim i revidiranim financijskim izvješćima te su za potrebe ovog rada korištena ista. Prvo financijsko izvješće koje će biti prikazano u drugom dijelu rada je bilanca. Njena analiza provesti će se i komparativno kao iznosi postotne promjene i strukturno kao postotni udjeli za odabrane godine od 2019. do 2021. Isti postupak zatim će se primijeniti na računu dobiti i gubitka, a također će se sagledati i izvješće o novčanom toku za sva tri uzastopna obračunska razdoblja.

Kako bi analiza bila potpuna provest će se i izračun te interpretacija pet odabranih skupina financijskih pokazatelja: likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, profitabilnosti i ekonomičnosti. Iznosi istih biti će iskazani tablično, a njihova kretanja grafički prikazana.

Sve navedene pojedinačne analize podloga su za donošenje konačne ocjene poslovanja Atlantic Grupe d.d. koja će biti iznesena u zaključku ovoga rada. Ocjena će biti donesena sa stajališta vanjskog korisnika financijskih izvješća te su i pri izračunima u radu korišteni samo javno dostupni podatci, prvenstveno oni sa Zagrebačke burze, na kojoj sa svojim dionicama Atlantic Grupa kotira još od 2007. godine.

2. PRIKAZ ODABRANOG DIONIČKOG DRUŠTVA

Ovim dijelom rada prikazati će se Atlantic grupa kroz svoj povijesni razvoj, obuhvaćajući njeno osnivanje i širenje kroz godine sve do danas. Zatim će se prikazati organizacijska, upravljačka i vlasnička struktura Atlantic Grupe koja vrijedi i danas kao podloga za bolje razumijevanje funkcioniranja ovog dioničkog društva.

2.1. O kompaniji i povijesni razvoj Atlantic Grupe

Atlantic Grupa d.d. hrvatsko je multinacionalno trgovačko društvo. Vertikalno je integrirana – pokriva sve faze proizvodnog ciklusa od njihovog začeca u istraživanju i razvoju do same proizvodnje te distribucije. Poseban je fokus na proizvodnji prehrambenih proizvoda, područje u kojem ima veliki broj poznatih hrvatskih brendova poput Cedevite, Bananice, Barcaffé kave, Grand kafe Bakine tajne, Argeta namaza, Donat mineralne vode, Kale i Kalnička vode, Smokija i Cockte. Uz prehranu, kozmetika, osobna njega i zdravlje neke su od najjačih grana Atlantic Grupe te uz posjedovanje raznih brendova iz tog sektora, također su vlasnici Farmacia ljekarničkog lanca. Posluje primarno na tržištu jugoistočne Europe gdje ostvaruje 91% prodaje te zapadne Europe i Zajednice neovisnih država gdje ostvaruje 9% prodaje.

Proizvodnja se odvija u 14 proizvodnih pogona u Hrvatskoj, Sloveniji, Srbiji, Bosni i Hercegovini te Makedoniji. Osnovana je 1991. godine kao Atlantic Trade d.o.o. s primarnom djelatnošću distribucije robe široke potrošnje. Nastala je u Zagrebu, a u narednim godinama otvorila distribucijske centre i u ostalim većim Hrvatskim gradovima – 1992. godine u Splitu te 1994. godine u Osijeku i Rijeci. U tom razdoblju je također je postala distributer za mnoge svjetski priznate kompanije poput Wrigley-a, Marsa, Ferrera i Johnson & Johnsona.

Širenje distribucije na regionalnu razini došlo je 2001. godine otvaranjem predstavničkog ureda u Bosni i Hercegovini te distribucijskog centara u Srbiji, a zatim i u Makedoniji 2003. godine te Sloveniji 2004. godine. 2001. godine je također došlo i do prve od mnogih akvizicija Atlantic Grupe, akvizicije Cedevite, s kojom službeno postaje i proizvodna kompanija, a taj sektor djelatnosti ubrzo širi akvizicijom Neve 2003. godine te Melema 2004. godine.

Širenje na multinacionalnu razinu brzo je uslijedilo 2005. godine akvizicijom njemačkog proizvođača prehrane za sportaše, koji je između ostalog držao i popularan Multipower brend. Sljedeće godine, nakon međunarodnog istupa, Atlantic postaje trgovačko društvo Atlantic Grupa d.d. te je nakon inicijalne ponude dionica od 2007. uvrštena na tržištu Zagrebačke burze.

U nadolazećem periodu koji je za mnoge bio obilježen krizom, Atlantic Grupa nastavljala je sa širenjem svoga poslovanja te 2010. godine provela najveću akviziciju u svojoj povijesti – preuzimanje Slovenske grupacije Droga Kolinska. Kroz sljedeću godinu uslijedila je integracija dviju kompanija, jačanje regionalne distribucijske mreže i vlastite proizvodnje te centralizacija sustava poslovanja.

2012. i 2013. godine fokus je bio na konsolidacije prateće informacijske tehnologije i do kraja 2013. godine Atlantic grupa ojačala je svoju poziciju kao vodeći distributer i proizvođač u jugoistočnoj Europi. Do sljedeće veće akvizicije dolazi u 2015. godini kada Atlantic Grupa preuzima srpski Foodland, koji je nositelj prepoznatljivog brenda Bakina tajna, a iste godine se u Novoj Gradišci pušta u pogon tvornica energetske pločice. Naredne 2016. godine Atlantic Grupa značajnije širi svoju distribucijsku mrežu ka zapadnoj Europi otvaranjem distribucijskih kompanija u Njemačkoj i Austriji, a s ciljem plasiranja svojih proizvoda na ta tržišta.

2017. godine dolazi do preokreta u poslovanju s odlukom na povlačenje investicija iz onih kategorija koje ne spadaju u *core business* Atlantic Grupe. U to područje je potpala i divizija sportske i aktivne prehrane te su prodane tvornice u Bleckedeu (Njemačka) i Novoj Gradišci. Trend prodaje imovine se nastavlja 2018. kada Atlantic grupa prodaje cjelokupnu distribuciju u Njemačkoj dugogodišnjem partneru, a zatim prodajom društva Neva koje obuhvaća marke Plidenta, Rosal i Melem. 2019. godine u potpunosti se gasi dio poslovanja vezan uz sportsku i aktivnu prehranu prodajom brendova Multipower, Champ i Multaben, za koje je zadržana samo distribucija u Hrvatskoj i okolnim tržištima. Krajem iste godine prodani su i brendovi Dietpharm, i Multivita te društvo Bionature Bidon Vode. Proces dezinvestiranja se nastavlja u 2020. godini s brendom Bebi, čije je preuzimanje finalizirano 2021., a time je i zaključeno povlačenje investicija iz *non-core* djelatnosti za taj period. Fokus je stavljen na primarne djelatnosti: kavu, delikatesne namaze, slani *snack*, čokoladu i bezalkoholne napitke – posebice kroz ulaganje u Štark robnu marku kekisa, novu ambalažu Cedevite i novu tvornicu Argeta paštete u okolici Varaždina, investicija vrijedna 50 milijuna eura. Iste godine također su lansirani novi proizvodi – čokolada Jimmy Fantastic i brend proizvoda na bazi zobni Boom box.

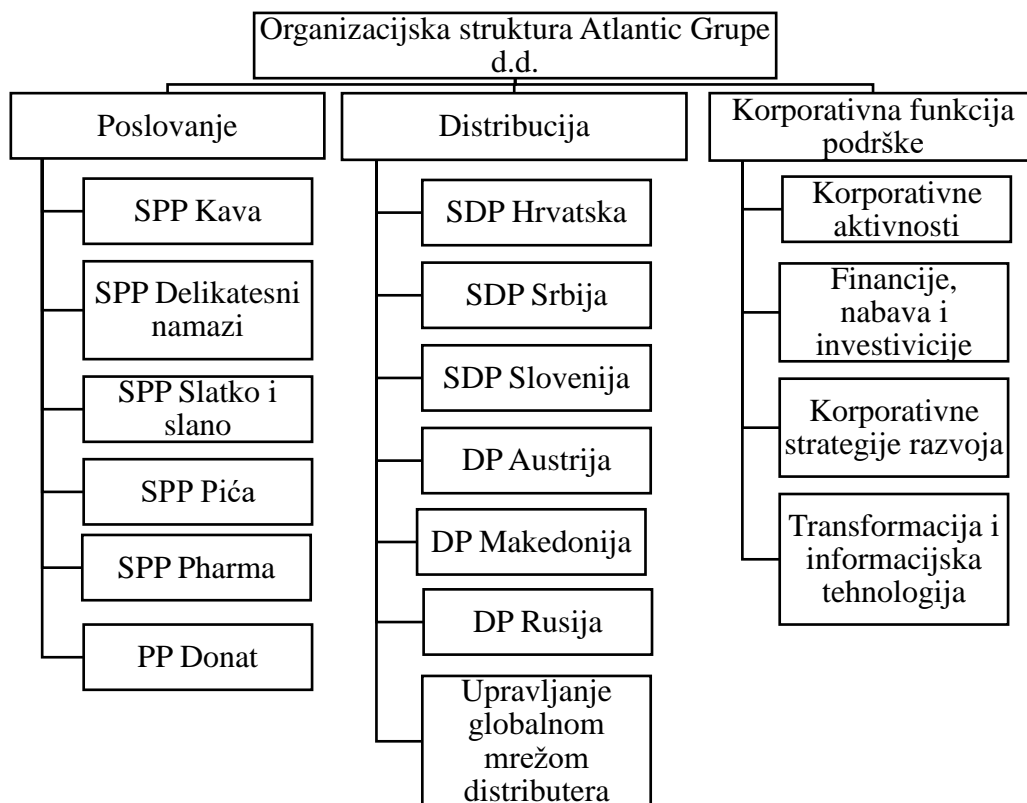
U prvom kvartalu 2022. godine Atlantic grupa je sklopila distribucijska partnerstva s internacionalnim kompanijama u Srbiji i Sjevernoj Makedoniji, finalizirala promjenu ambalaže Cedevite te kroz Argetu izdala kolekciju nezamjenjivih tokena – NFT-a (eng. non-fungible token) te time postala prva robna marka potrošačkih dobara u regiji s vlastitom kolekcijom NFT-a.

2.2. Organizacijska, upravljačka i vlasnička struktura Atlantic Grupe

Organizacijska struktura Atlantic Grupe obuhvaća tri primarna elementa: organizaciju poslovanja po poslovnim područjima, organizaciju poslova distribucije po distribucijskim područjima te organizaciju korporativnih funkcija podrške. Poslovanje je strateški organizirano podjelom na pet područja: Strateško poslovno područje Kava, Strateško poslovno područje Delikatesni namazi, Strateško poslovno područje Slatko i slano, Strateško poslovno područje Pića i Strateško poslovno područje Pharma. Osim pet strateških područja, posebno se izdvaja i Poslovno područje Donat.

Gledajući distribuciju, organizacija se sastoji od tri strateška i tri obična distribucijska područja: Strateško distribucijsko područje Hrvatska, Strateško distribucijsko područje Srbija, Strateško distribucijsko područje Slovenija te Distribucijsko područje Austrija, Distribucijsko područje Makedonija i Distribucijsko područje Rusija. Uz ta područja u distribuciju ulazi i upravljanje globalnom mrežom distributera. Strateške korporativne funkcije podrške sastoje se od četiri dijela: Korporativnih aktivnosti, Financije, nabava i investicije, Korporativne strategije razvoja te Transformacije i informacijske tehnologije.

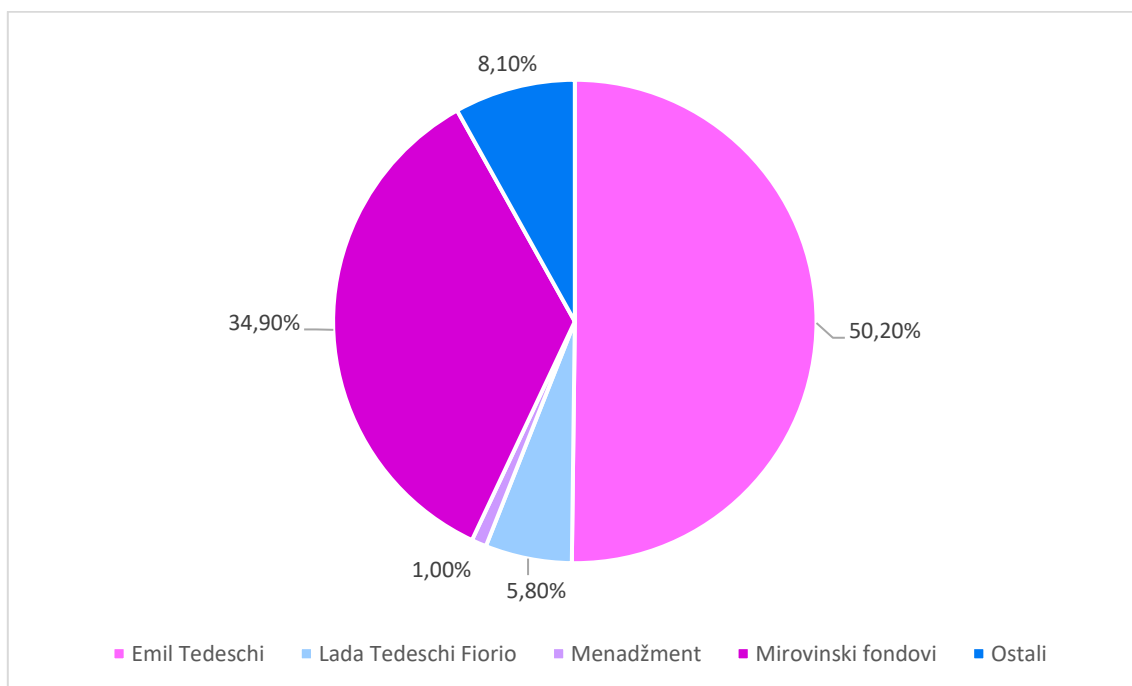
Grafikon 1. Organizacijska struktura Atlantic Grupe d.d.

Izvor: izrada autora prema podatcima sa službene web stranice Atlantic Grupe

Upravljačku strukturu Atlantic Grupe čini šest članova Uprave, koju nadzire Nadzorni odbor od devet članova. Predsjednik uprave je Emil Tedeschi koji je ujedno osnivač i većinski vlasnik Atlantic grupe s 50,2% udjela u vlasničkoj strukturi na dan 31.12.2021. Ostatak uprave sastoji se od pet potpredsjednika: Nevena Vrankovića (Potpredsjednika Grupe za Korporativne aktivnost), Zorana Stankovića (Potpredsjednika Grupe za Financije, Nabavu i Investicije), Lade Tedeschi Fiorio (Potpredsjednice Grupe za Korporativnu strategiju i rast), Srećka Nakića (Potpredsjednika Grupe za Distribuciju) i Enza Smrekara (Potpredsjednika Grupe za Delikatesne namaze, Donat Mg i internacionalizaciju). Iz članova Uprave drugi po redu najveći udio u vlasničkoj strukturi ima Lada Tedeschi Fiorio s 5,8% vlasništva, a ostatak menadžmenta sudjeluje u vlasništvu s ukupno 1,0% udjela. Najveći vanjski dionik su mirovinski fondovi s 34,9 % udjela. Preostalih 8,1% dionica je u vlasništvu „ostalih“ koji nisu specificirani, ali s obzirom na to da dionice Atlantic Grupe d.d. kotiraju na Zagrebačkoj burzi, može podrazumijevati razne manje ulagač.

Grafikon 2. Vlasnička struktura Atlantic Grupe d.d. na dan 31.12.2021.

Izvor: izrada autora prema podacima sa službene web stranice Atlantic Grupe

Nadzorni odbor Atlantic Grupe podijeljen je na tri komisije: Komisija za reviziju (predsjednik Franz Josef Flosbach te članovi Marko Lesić i Zdenko Adrović), Komisija za razvoj vodstva i nagrađivanje (predsjednik Aleksandar Pekeč te članovi Zoran Sušan i Peter Elam Håkansson) i Komisija za društvenu odgovornost i korporativno upravljanje (predsjednik Siniša Petrović, predsjednik te članovi Nina Tepeš i Monika Schulze).

3. PRIKAZ I ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Ovim dijelom rada prikazati će se i analizirati temeljni financijski izvještaji: bilanca, račun dobiti i gubitka te izvještaj o novčanom toku. Za bilancu i račun dobiti i gubitka također će biti tablično prikazane stope promjene kroz godine te struktura.

3.1. Bilanca

Prvi temeljni financijski izvještaj koji je bitno analizirati je bilanca. Ona prikazuje stanje imovine, obveza i kapitala trgovačkog društva na određeni dan, samim tim pokazujući i njen sveukupni financijski položaj. Promatrane su bilance trgovačkog društva Atlantic Grupa, sastavljene na zadnji dan odabranih godina – 2019., 2020. i 2021.

Tablica 1. Bilanca trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine

BILANCA ATLANTIC GRUPE D.D.			
Naziv pozicije	2019.	2020.	2021.
AKTIVA			
A) DUGOTRAJNA IMOVINA	3.076.783.030	3.153.938.769	3.165.377.338
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	1.658.675.414	1.658.757.757	1.640.347.741
<i>1. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava</i>	852.843.453	838.606.162	828.906.332
<i>2. Goodwill</i>	782.310.857	806.719.208	788.741.090
<i>3. Nematerijalna imovina u pripremi</i>	22.540.331	8.325.687	7.299.412
<i>4. Ostala nematerijalna imovina</i>	980.773	5.106.700	15.400.907
II. MATERIJALNA IMOVINA	1.344.473.825	1.409.492.258	1.439.426.417
<i>1. Zemljište</i>	91.156.184	136.797.100	130.285.293
<i>2. Građevinski objekti</i>	656.452.184	623.618.584	573.455.535
<i>3. Postrojenja i oprema</i>	475.412.073	485.676.221	597.401.325
<i>4. Predujmovi za materijalnu imovinu</i>	35.924.887	30.432.032	33.213.368
<i>5. Materijalna imovina u pripremi</i>	85.216.631	132.652.502	104.263.881
<i>6. Ulaganje u nekretnine</i>	311.866	315.819	807.015
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	34.937.524	42.846.044	37.714.040
<i>1. Dani zajmovi, depoziti i slično</i>	33.912.285	41.441.936	36.330.373
<i>2. Ostala dugotrajna financijska imovina</i>	1.025.239	1.404.108	1.383.667
IV. POTRAŽIVANJA	6.900.536	6.557.267	6.419.900
<i>1. Ostala potraživanja</i>	6.900.536	6.557.267	6.419.900
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	31.795.731	36.285.443	41.469.240
B) KRATKOTRAJNA IMOVINA	2.170.486.184	2.259.487.249	2.287.543.536
I. ZALIHE	506.871.174	577.655.476	642.959.673

1. Sirovine i materijal	85.815.111	110.627.348	117.869.218
2. Proizvodnja u tijeku	13.353.772	14.905.881	10.876.679
3. Gotovi proizvodi	163.487.383	193.148.146	234.086.491
4. Trgovačka roba	236.705.491	252.999.810	275.066.159
5. Predujmovi za zalihe	1.925.381	592.693	1.302.555
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	5.584.036	5.381.598	3.758.571
II. POTRAŽIVANJA	1.268.567.868	1.244.805.133	1.286.062.504
1. Potraživanja od kupaca	1.096.702.998	1.079.002.847	1.078.068.831
2. Potraživanja od države i drugih institucija	34.948.839	60.506.577	52.461.915
3. Ostala potraživanja	136.916.031	105.295.709	155.531.758
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA			
IMOVINA	10.521.360	10.513.670	11.886.574
1. Dani zajmovi, depoziti i slično	10.521.360	10.513.670	11.886.574
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	384.525.782	426.512.970	346.634.785
C) UKUPNO AKTIVA	5.247.269.214	5.413.426.018	5.452.920.874
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE	2.669.801.694	2.947.983.128	3.152.528.512
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	133.372.000	133.372.000	133.372.000
II. KAPITALNE REZERVE	881.323.482	881.850.684	883.851.450
III. REZERVE IZ DOBITI	-73.954.371	12.865.514	143.516
1. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	-5883769	-7647779	-22131045
2. Ostale rezerve	-68.070.602	20.513.293	22.274.561
IV. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	-4.992.984	-71.964.079	-67.553.818
1. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	-4.992.984	-9.299.068	-826.532
2. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja (konsolidacija)	0	-62.665.011	-66.727.286
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI			
GUBITAK	1.339.810.503	1.644.178.006	1.850.876.787
1. Zadržana dobit	1.339.810.503	1.644.178.006	1.850.876.787
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE			
GODINE	388.880.497	341.729.554	344.857.284
1. Dobit poslovne godine	388.880.497	341.729.554	344.857.284
VII. MANJINSKI			
(NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	5.362.567	5.951.449	6.981.293
B) DUGOROČNE OBVEZE	929.022.687	790.966.814	787.007.989
1. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	508.093.979	264.088.074	263.702.863
2. Obveze po vrijednosnim papirima	199.982.672	298.918.836	299.020.001
3. Ostale dugoročne obveze	67.718.283	76.137.743	75.941.242

<i>4. Odgođena porezna obveza</i>	153.227.753	151.822.161	148.343.883
C) KRATKOROČNE OBVEZE	1.648.444.833	1.674.476.076	1.513.384.373
<i>1. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama</i>	597.245.814	596.519.869	246.630.695
<i>2. Obveze prema dobavljačima</i>	669.296.402	657.874.879	789.078.898
<i>3. Obveze po vrijednosnim papirima</i>	123.647	0	143.934
<i>4. Obveze prema zaposlenicima</i>	27.833.436	27.092.575	40.500.306
<i>5. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja</i>	7.012.727	28.099.470	29.899.673
<i>6. Obveze s osnove udjela u rezultatu</i>	107.092	171.250	290.959
<i>7. Ostale kratkoročne obveze</i>	346.825.715	364.718.033	406.839.908
D) UKUPNO – PASIVA	5.247.269.214	5.413.426.018	5.452.920.874

Izvor: Izrada autora na temelju bilance trgovačkog društva objavljene na stranicama
Zagrebačke burze

Prva analiza vršiti će se horizontalno, temeljem izračunatih stopa promjena bilance kroz odabrane godine. Gledajući aktivu bilance to jest imovinu dioničkog društva Atlantic Grupa, vidljiv je značajan rast iz 2019. na 2020. godinu, odnosno povećanje dugotrajne imovine za 2,51% te kratkotrajne za 4,10%. Veliki dio povećanja dugotrajne imovine došao je od kupovine novog zemljišta te ulaganja u dugotrajnu financijsku imovinu, dok su za povećanje kratkotrajne imovine zaslužni rast zaliha, posebice sirovina i materijala, gotovih proizvoda i trgovačke robe te povećanje iznosa novca u banci i blagajni.

Gledajući pasivu to jest kapital i obveze dioničkog društva Atlantic Grupa, najveća promjena vidljiva je u području kapitala i rezervi koji su rasli za 10,42% dok su dugoročne obveze pale za 14,86%. Također, gledajući odnose pojedinih stavki dugoročnih obveza, vidljivo je kako je 2020. godine izdan značajan broj dugoročnih vrijednosnih papira u odnosu na 2019. godinu – rast od 49,47%, ali je i značajno smanjen iznos dugoročnih obveza prema bankama i drugim financijskim ustanovama – za 48,02%. U usporedbi, kratkoročne obveze neznatno su se promijenile za 1,58%.

Vršeći iste usporedbe za odnos između 2020. i 2021. godine, vidljiva je u ukupnosti mnogo manja promjena aktive i pasive, koja se u 2021. godini povećala za 0,73% posto u odnosu na 2020. godinu. U aktivni je ponovno veća promjena ostvarena u kratkotrajnoj imovini, čiji rast predvodi rast zaliha za 11,31% te potraživanja za 3,31%. Ovim promjenama rasta suprotstavlja se veliko smanjenje novca banci i blagajni za 18,73%. Dugotrajna imovina rasla je za 0,36%.

Gledajući pasivu, ponovno je došlo do rasta kapitala i rezervi, ovaj put za 6,94%, a dugoročne obveze mijenjale su se neznatno u odnosu na kratkoročne koje ovaj put padaju za 9,62% na što je najviše utjecalo smanjenje obveza prema bankama i drugim financijskim institucijama za 58,66%.

Tablica 2. Stope promjene bilance trgovačkog društva Atlantic d.d. u razdoblju od 2019. do 2021. godine

Naziv pozicije	2019./2020.	2020./2021.
AKTIVA		
A) DUGOTRAJNA IMOVINA	2,51%	0,36%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	0,00%	-1,11%
<i>1. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava</i>	-1,67%	-1,16%
<i>2. Goodwill</i>	3,12%	-2,23%
<i>3. Nematerijalna imovina u pripremi</i>	-63,06%	-12,33%
<i>4. Ostala nematerijalna imovina</i>	420,68%	201,58%
II. MATERIJALNA IMOVINA	4,84%	2,12%
<i>1. Zemljište</i>	50,07%	-4,76%
<i>2. Građevinski objekti</i>	-5,00%	-8,04%
<i>3. Postrojenja i oprema</i>	2,16%	23,00%
<i>4. Predujmovi za materijalnu imovinu</i>	-15,29%	9,14%
<i>5. Materijalna imovina u pripremi</i>	55,67%	-21,40%
<i>6. Ulaganje u nekretnine</i>	1,27%	155,53%
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	22,64%	-11,98%
<i>1. Dani zajmovi, depoziti i slično</i>	22,20%	-12,33%
<i>2. Ostala dugotrajna financijska imovina</i>	36,95%	-1,46%
IV. POTRAŽIVANJA	-4,97%	-2,09%
<i>1. Ostala potraživanja</i>	-4,97%	-2,09%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	14,12%	14,29%
B) KRATKOTRAJNA IMOVINA	4,10%	1,24%
I. ZALIHE	13,96%	11,31%
<i>1. Sirovine i materijal</i>	28,91%	6,55%
<i>2. Proizvodnja u tijeku</i>	11,62%	-27,03%
<i>3. Gotovi proizvodi</i>	18,14%	21,20%
<i>4. Trgovačka roba</i>	6,88%	8,72%
<i>5. Predujmovi za zalihe</i>	-69,22%	119,77%
<i>6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji</i>	-3,63%	-30,16%
II. POTRAŽIVANJA	-1,87%	3,31%
<i>1. Potraživanja od kupaca</i>	-1,61%	-0,09%

2. Potraživanja od države i drugih institucija	73,13%	-13,30%
3. Ostala potraživanja	-23,09%	47,71%
III. KRA TKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	-0,07%	13,06%
1. Dani zajmovi, depoziti i slično	-0,07%	13,06%
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	10,92%	-18,73%
C) UKUPNO AKTIVA	3,17%	0,73%
PASIVA		
A) KAPITAL I REZERVE	10,42%	6,94%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	0,00%	0,00%
II. KAPITALNE REZERVE	0,06%	0,23%
III. REZERVE IZ DOBITI	-117,40%	-98,88%
1. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	29,98%	189,38%
2. Ostale rezerve	-130,14%	8,59%
IV. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	1341,30%	-6,13%
1. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	86,24%	-91,11%
2. Tečajne razlike iz prera čuna inozemnog poslovanja (konsolidacija)		6,48%
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	22,72%	12,57%
1. Zadržana dobit	22,72%	12,57%
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	-12,12%	0,92%
1. Dobit poslovne godine	-12,12%	0,92%
VII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	10,98%	17,30%
B) DUGOROČNE OBVEZE	-14,86%	-0,50%
1. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	-48,02%	-0,15%
2. Obveze po vrijednosnim papirima	49,47%	0,03%
3. Ostale dugoročne obveze	12,43%	-0,26%
4. Odgođena porezna obveza	-0,92%	-2,29%
C) KRATKOROČNE OBVEZE	1,58%	-9,62%
1. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	-0,12%	-58,66%
2. Obveze prema dobavljačima	-1,71%	19,94%
3. Obveze po vrijednosnim papirima	-100,00%	
4. Obveze prema zaposlenicima	-2,66%	49,49%
5. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	300,69%	6,41%
6. Obveze s osnove udjela u rezultatu	59,91%	69,90%
7. Ostale kratkoročne obveze	5,16%	11,55%
D) UKUPNO – PASIVA	3,17%	0,73%

Izvor: Izrada autora na temelju bilance trgovačkog društva objavljene na stranicama

Zagrebačke burze

Strukturnom analizom bilance moguće je iskazati postotne udjele pojedinih stavki bilance. Iznos ukupne aktive odnosno pasive uzima se kao baza i izjednačuje sa 100 za svaku promatranu godinu. Gledajući sve promatrane godine, udjeli te omjer dugotrajne i kratkotrajne imovine su gotovo identični, gdje dugotrajna imovina iznosi malo iznad 58%, s trendom blagog smanjenja dok kratkotrajna iznosi malo iznad 41% s trendom blagog rasta.

Gledajući ukupnu aktivu, značajan dio imovine leži u stavkama koncesije, patent, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava te *goodwill*, što odgovara trgovačkom društvu poput Atlantic grupe koje je prepoznatljivo prema svojim brojnim jedinstvenim robnim markama te poznato po širenju kroz akvizicije.

Također, značajan dio imovine leži u zalihama, čiji je adekvatan iznos neophodan za funkcioniranje društva koje se prvenstveno pravi proizvodnjom i distribucijom te u građevinskim objektima koji su također nužni za održavanje poslovanja. Zadnja bitna stavka su potraživanja, posebice ona od kupaca, koja čine blizu četvrtine aktive, ali s trendom blagog pada kroz promatrane tri godine.

Gledajući pasivu vidljivo je kako kroz sve promatrane godine više od polovine pasive čine kapital i rezerve, s trendom rasta njihovog udjela koji se 2021. godine popeo 57,81%. Najveći dio toga čine kapitalne rezerve, čiji se udio kreće oko 16% za sve godine te zadržana dobit koja se kroz promatrane godine popela s udjela od 25,53% na 33,94%, čime je njen udio i službeno prešao trećinu iznosa izvora imovine ukazujući na dostatno financijsko zdravlje trgovačkog društva, čak i u izazovnim godinama kada je gospodarstvo pogođeno utjecajem epidemije COVID-19.

Gotovo još jednu cijelu trećinu izvora financiranja čine kratkoročne obveze, koje su 2021. godine smanjene na 27,75%. Ostatak pasive se pretežito nalazi u dugoročnim obvezama, ali također s trendom smanjivanja kroz promatrane tri godine.

Tablica 3. Struktura bilance trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Naziv pozicije	% 2019. godina	% 2020. godina	% 2021. godina
AKTIVA			100
A) DUGOTRAJNA IMOVINA	58,64%	58,26%	58,05%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	31,61%	30,64%	30,08%

<i>1. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava</i>	16,25%	15,49%	15,20%
<i>2. Goodwill</i>	14,91%	14,90%	14,46%
<i>3. Nematerijalna imovina u pripremi</i>	0,43%	0,15%	0,13%
<i>4. Ostala nematerijalna imovina</i>	0,02%	0,09%	0,28%
II. MATERIJALNA IMOVINA	25,62%	26,04%	26,40%
<i>1. Zemljište</i>	1,74%	2,53%	2,39%
<i>2. Građevinski objekti</i>	12,51%	11,52%	10,52%
<i>3. Postrojenja i oprema</i>	9,06%	8,97%	10,96%
<i>4. Predujmovi za materijalnu imovinu</i>	0,68%	0,56%	0,61%
<i>5. Materijalna imovina u pripremi</i>	1,62%	2,45%	1,91%
<i>6. Ulaganje u nekretnine</i>	0,01%	0,01%	0,01%
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0,67%	0,79%	0,69%
<i>1. Dani zajmovi, depoziti i slično</i>	0,65%	0,77%	0,67%
<i>2. Ostala dugotrajna financijska imovina</i>	0,02%	0,03%	0,03%
IV. POTRAŽIVANJA	0,13%	0,12%	0,12%
<i>1. Ostala potraživanja</i>	0,13%	0,12%	0,12%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0,61%	0,67%	0,76%
B) KRATKOTRAJNA IMOVINA	41,36%	41,74%	41,95%
I. ZALIHE	9,66%	10,67%	11,79%
<i>1. Sirovine i materijal</i>	1,64%	2,04%	2,16%
<i>2. Proizvodnja u tijeku</i>	0,25%	0,28%	0,20%
<i>3. Gotovi proizvodi</i>	3,12%	3,57%	4,29%
<i>4. Trgovačka roba</i>	4,51%	4,67%	5,04%
<i>5. Predujmovi za zalihe</i>	0,04%	0,01%	0,02%
<i>6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji</i>	0,11%	0,10%	0,07%
II. POTRAŽIVANJA	24,18%	22,99%	23,58%
<i>1. Potraživanja od kupaca</i>	20,90%	19,93%	19,77%
<i>2. Potraživanja od države i drugih institucija</i>	0,67%	1,12%	0,96%
<i>3. Ostala potraživanja</i>	2,61%	1,95%	2,85%
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0,20%	0,19%	0,22%
<i>1. Dani zajmovi, depoziti i slično</i>	0,20%	0,19%	0,22%
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	7,33%	7,88%	6,36%
C) UKUPNO AKTIVA	100,00%	100,00%	100,00%
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE	50,88%	54,46%	57,81%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	2,54%	2,46%	2,45%
II. KAPITALNE REZERVE	16,80%	16,29%	16,21%
III. REZERVE IZ DOBITI	-1,41%	0,24%	0,00%

1. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	-0,11%	-0,14%	-0,41%
2. Ostale rezerve	-1,30%	0,38%	0,41%
IV. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	-0,10%	-1,33%	-1,24%
1. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	-0,10%	-0,17%	-0,02%
2. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja (konsolidacija)	0,00%	-1,16%	-1,22%
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	25,53%	30,37%	33,94%
1. Zadržana dobit	25,53%	30,37%	33,94%
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	7,41%	6,31%	6,32%
1. Dobit poslovne godine	7,41%	6,31%	6,32%
VII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	0,10%	0,11%	0,13%
B) DUGOROČNE OBVEZE	17,70%	14,61%	14,43%
1. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	9,68%	4,88%	4,84%
2. Obveze po vrijednosnim papirima	3,81%	5,52%	5,48%
3. Ostale dugoročne obveze	1,29%	1,41%	1,39%
4. Odgođena porezna obveza	2,92%	2,80%	2,72%
C) KRATKOROČNE OBVEZE	31,42%	30,93%	27,75%
1. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	11,38%	11,02%	4,52%
2. Obveze prema dobavljačima	12,76%	12,15%	14,47%
3. Obveze po vrijednosnim papirima	0,00%	0,00%	0,00%
4. Obveze prema zaposlenicima	0,53%	0,50%	0,74%
5. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	0,13%	0,52%	0,55%
6. Obveze s osnovne udjela u rezultatu	0,00%	0,00%	0,01%
7. Ostale kratkoročne obveze	6,61%	6,74%	7,46%
D) UKUPNO – PASIVA	100,00%	100,00%	100,00%

Izvor: Izrada autora na temelju bilance trgovačkog društva objavljene na stranicama
Zagrebačke burze

3.2. Račun dobiti i gubitka

Drugi promatrani temeljni financijski izvještaj je račun dobiti i gubitka. On prikazuje prihode i rashode trgovačkog društva u određenom vremenskom razdoblju te ih sučeljava, a rezultat može biti dobit ili gubitak. Temeljem ovog izvještaja moguće je ocijeniti uspješnost poslovanja, a kao uspjeh najčešće se uzima prvenstveno ostvarivanje cilja profitabilnosti.

Tablica 4. Račun dobiti i gubitka trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine

RAČUN DOBITI I GUBITKA ATLANTIC GRUPE D.D.			
Naziv pozicije	2019.	2020.	2021.

POSLOVNI PRIHODI	5.506.403.839	5.328.674.105	5.785.771.283
1. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	5.431.731.374	5.252.029.219	5.702.479.376
2. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	74.672.465	76.644.886	83.291.907
POSLOVNI RASHODI	5.005.971.166	4.886.490.605	5.347.826.011
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	-18.234.735	-26.659.491	-22.831.086
2. Materijalni troškovi	3.084.088.072	2.997.923.486	3.286.666.655
<i>a) Troškovi sirovina i materijala</i>	1.483.502.502	1.433.411.863	1.556.908.300
<i>b) Troškovi prodane robe</i>	1.600.585.570	1.564.511.623	1.729.758.355
3. Troškovi osoblja	787.198.945	786.298.557	841.483.456
<i>a) Neto plaće i nadnice</i>	505.703.333	505.217.851	545.172.428
<i>b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća</i>	192.602.268	192.318.385	202.739.132
c) Doprinosi na plaće	88.893.344	88.762.321	93.571.896
4. Amortizacija	278.305.793	274.315.063	286.443.603
5. Ostali troškovi	745.168.043	653.805.257	783.913.504
6. Ostali poslovni rashodi	129.445.048	200.807.733	172.149.879
FINANCIJSKI PRIHODI	5.929.535	7.607.705	2.825.535
1. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	5.929.535	7.607.705	2.825.535
FINANCIJSKI RASHODI	42.955.593	38.143.615	20.574.818
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	35.216.548	25.708.704	17.823.792
2. Tečajne razlike i drugi rashodi	7.739.045	12.434.911	2.751.026
UKUPNI PRIHODI	5.512.333.374	5.336.281.810	5.788.596.818
UKUPNI RASHODI	5.048.926.759	4.924.634.220	5.368.400.829
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	463.406.615	411.647.590	420.195.989
1. Dobit prije oporezivanja	463.406.615	411.647.590	420.195.989
POREZ NA DOBIT	73.039.280	69.377.832	74.303.712
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	390.367.335	342.269.758	345.892.277
Dobit razdoblja	390.367.335	342.269.758	345.892.277

Izvor: Izrada autora na temelju računa dobiti i gubitka trgovačkog društva objavljenog na stranicama Zagrebačke burze

Kao i kod bilance, prvo će se analizirati promjene stavki računa dobiti i gubitka prema svojim promjenama kroz vrijeme. Poslovni prihodi definirajuća su stavka računa dobiti i gubitka, posebice za trgovačko društvo poput Atlantic Grupe, gdje prihodi od prodaje gotovo u potpunosti određuju stavku prihoda općenito. Upravo su ti prihodi od prodaje u periodu iz 2019. na 2020. godinu doživjeli negativnu promjenu u iznosu od 3,31%.

U dokumentu Financijski rezultati u 2020. godini, objavljenom na službenim stranicama Atlantic Grupe, pad prodaje objašnjava se na sljedeći način: „Na naše financijske rezultate u

2020. godini utjecale su mjere lokalnih vlasti za suzbijanje širenja pandemije. Nakon prvobitnog pozitivnog utjecaja u vidu stvaranja zaliha u kućanstvima, u drugom kvartalu dolaze do izražaja negativne posljedice mjera za suzbijanje pandemije. Iste su se najviše očitovale u značajnom padu prodaje u HoReCa kanalu koji je do pandemije činio otprilike 7% naše ukupne godišnje prodaje (primarno Pića i Kava), ali i padu prodaje proizvoda namijenjenih za konzumaciju van kuće (OOH – Out of Home) (primarno Pića), te tzv. impulsnih proizvoda (primarno Slatko i slano i vanjski principali). Također, jedna od posljedica pandemije je i slabija turistička sezona u Hrvatskoj, našem pojedinačno najvećem tržištu, što je imalo negativne posljedice na našu prodaju.“. Uzimajući u obzir cjelokupnu gospodarsku situaciju u Republici Hrvatskoj u prvoj godini epidemije i vremenu prilagodbe na istu, ovo objašnjenje može se prihvatiti te pad prodaje pripisati većinski neizbježnim vanjskim utjecajima.

Zato već u sljedećoj godini, 2021., dolazi do pozitivne promjene prihoda od prodaje u iznosu od 8,58%. Prema dokumentu Atlantic Grupe Financijski rezultati u 2021. godini, najviše su pridonijeli rastu prihoda od prodaje jedinice Strateško poslovno područje Pića, Poslovno područje Donat te ljekarnički lanac Farmacia. Rastu prihoda od prodaje također je pridonijela poboljšana epidemiološka situacija, popuštanje epidemioloških mjera i bolja turistička sezona.

Gledajući sveukupne poslove rashode, oni su se u periodu između 2019. i 2020. godine smanjili za 2,39%, sukladno i smanjenju prihoda, a zatim se 2021. godine povećali za 9,44%, sukladno rastu prihoda. Konačno, promatrajući ukupnu dobit razdoblja, vidljivo je kako je u prijelazu s 2019. na 2020. godinu došlo do očekivanog smanjenja i to u iznosu od 12,32%, no pri ocjeni uspješnosti treba uzeti u obzir kako je trgovačko društvo i dalje poslovalo s dobiti, a ne gubitkom, a 2021. negativni trend je zaustavljen s rastom dobiti od 1,06% u odnosu na 2020. Može se zaključiti kako je u promatranom periodu trgovačko društvo ostvarivalo cilj profitabilnosti, iako ne uvijek i sa značajnim vremenskim rastom dobiti.

Tablica 5. Stope promjena računa dobiti i gubitka trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Naziv pozicije	2019./2020.	2020./2021.
POSLOVNI PRIHODI	-3,23%	8,58%
1. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	-3,31%	8,58%
2. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	2,64%	8,67%
POSLOVNI RASHODI	-2,39%	9,44%
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	46,20%	-14,36%
2. Materijalni troškovi	-2,79%	9,63%

<i>a) Troškovi sirovina i materijala</i>	-3,38%	8,62%
<i>b) Troškovi prodane robe</i>	-2,25%	10,56%
3. Troškovi osoblja	-0,11%	7,02%
<i>a) Neto plaće i nadnice</i>	-0,10%	7,91%
<i>b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća</i>	-0,15%	5,42%
<i>c) Doprinosi na plaće</i>	-0,15%	5,42%
4. Amortizacija	-1,43%	4,42%
5. Ostali troškovi	-12,26%	19,90%
6. Ostali poslovni rashodi	55,13%	-14,27%
FINANCIJSKI PRIHODI	28,30%	-62,86%
1. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	28,30%	-62,86%
FINANCIJSKI RASHODI	-11,20%	-46,06%
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	-27,00%	-30,67%
2. Tečajne razlike i drugi rashodi	60,68%	-77,88%
UKUPNI PRIHODI	-3,19%	8,48%
UKUPNI RASHODI	-2,46%	9,01%
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-11,17%	2,08%
1. Dobit prije oporezivanja	-11,17%	2,08%
POREZ NA DOBIT	-5,01%	7,10%
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-12,32%	1,06%
Dobit razdoblja	-12,32%	1,06%

Izvor: Izrada autora na temelju računa dobiti i gubitka trgovačkog društva objavljenog na stranicama Zagrebačke burze

Pri vršenju strukturne analize računa dobiti i gubitka, kao stavka izjednačenja koriste se ukupni prihodi kojima se pridaje vrijednost 100. Gledajući poslovne i financijske prihode, dvije vrste prihoda koje trgovačko društvo Atlantic Grupa ima, jasno je kako nema potrebe za posebnom strukturnom analizom prihoda jer su gotovo svi prihodi oni od prodaje (izvan grupe), čineći svake godine više od 98% ukupnih prihoda.

Kada je riječ o rashodima, najveći udio imaju poslovni rashodi i to prvenstveno kroz materijalne troškove: troškove sirovina i materijala, troškove prodane robe i troškove osoblja. Ovo u potpunosti odgovara karakteru poslovanja trgovačkog društva te se ovakav raspored rashoda i očekuje kada je riječ o poslovanju primarno fokusiranom na proizvodnju i distribuciju.

Dobit razdoblja se kroz godine javlja u sljedećim udjelima: 7,08%, 6,41% i 5,98%, sugerirajući blagi pada udjela dobiti u ukupnim prihodima, što odgovara i blagom rastu udjela rashoda sa 90,81% na 91,57% pa na 92,39%.

Tablica 6. Struktura računa dobiti i gubitka trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Naziv pozicije	% 2019. godina	% 2020. godina	% 2021. godina
POSLOVNI PRIHODI	99,89%	99,86%	99,95%
1. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	98,54%	98,42%	98,51%
2. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	1,35%	1,44%	1,44%
POSLOVNI RASHODI	90,81%	91,57%	92,39%
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	-0,33%	-0,50%	-0,39%
2. Materijalni troškovi	55,95%	56,18%	56,78%
<i>a) Troškovi sirovina i materijala</i>	26,91%	26,86%	26,90%
<i>b) Troškovi prodane robe</i>	29,04%	29,32%	29,88%
3. Troškovi osoblja	14,28%	14,73%	14,54%
<i>a) Neto plaće i nadnice</i>	9,17%	9,47%	9,42%
<i>b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća</i>	3,49%	3,60%	3,50%
c) Doprinosi na plaće	1,61%	1,66%	1,62%
4. Amortizacija	5,05%	5,14%	4,95%
5. Ostali troškovi	13,52%	12,25%	13,54%
6. Ostali poslovni rashodi	2,35%	3,76%	2,97%
FINANCIJSKI PRIHODI	0,11%	0,14%	0,05%
1. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	0,11%	0,14%	0,05%
FINANCIJSKI RASHODI	0,78%	0,71%	0,36%
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	0,64%	0,48%	0,31%
2. Tečajne razlike i drugi rashodi	0,14%	0,23%	0,05%
UKUPNI PRIHODI	100,00%	100,00%	100,00%
UKUPNI RASHODI	91,59%	92,29%	92,74%
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	8,41%	7,71%	7,26%
1. Dobit prije oporezivanja	8,41%	7,71%	7,26%
POREZ NA DOBIT	1,33%	1,30%	1,28%
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	7,08%	6,41%	5,98%
Dobit razdoblja	7,08%	6,41%	5,98%

Izvor: Izrada autora na temelju računa dobiti i gubitka trgovačkog društva objavljenog na stranicama Zagrebačke burze

3.3. Izvještaj o novčanom toku

Zadnji temeljni financijski izvještaj korišten u ocjeni poslovanja je izvještaj o novčanom toku sastavljen indirektnom metodom. Koristi se za prikazivanje izvora nabavljanja te načine upotrebljavanja novca. Primitci i izdatci novca prikazani ovim izvještajem svrstavaju se prema tri vrste aktivnosti: poslovne, investicijske i financijske. Svrha poslovnih aktivnosti je stvaranje prihoda te su one i najvažnije za rezultat poslovanja trgovačkog društva, a gledajući neto novčani tok od poslovnih aktivnosti za sve tri promatrane godine jasno je kako je on pozitivan te izuzev pada 2020. godine i rastući.

Investicijske aktivnosti su one vezane uz pribavljanje dugotrajne imovine, a neto novčani tok od ove vrste aktivnosti je za sve tri godine u promatranom razdoblju negativan. Najveći izdaci iz te skupine su oni novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine, sugerirajući akviziciju nove imovine i širenje trgovačkog društva.

Financijske aktivnosti objašnjavaju financiranje poslovanja i vežu se uz strukturu kapitala i obveza. Ovaj novčani tok je također negativan, ponajviše zbog izdataka za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata. Ipak gledajući novac i novčane ekvivalente sveukupno, oni su na kraju svake godine pozitivni te je i neto novčani tijek pozitivan, podupirući podatke iz ostalih izvješća.

Table 7. Izvještaj o novčanom toku trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU ATLANTIC GRUPE D.D.			
Naziv pozicije	2019.	2020.	2021.
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
1. Dobit prije oporezivanja	463.406.615	411.647.590	420.195.989
2. Usklađenja:	306.136.871	364.688.572	325.031.401
<i>a) Amortizacija</i>	278.305.793	274.315.063	286.443.603
<i>b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine</i>	-611.637	-129.836	-1.475.199
<i>c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobici i gubici i vrijednosno usklađenje financijske imovine</i>	-62.649.222	-264.902	-4.867.102
<i>d) Prihodi od kamata i dividendi</i>	-1.027.896	-5.060.194	-1.322.800
<i>e) Rashodi od kamata</i>	35.216.548	25.708.704	17.823.792
<i>f) Rezerviranja</i>	15.414.993	-1.829.537	-18.585.719

<i>g) Tečajne razlike (nerealizirane)</i>	942.861	16.943.073	3.693.113
<i>h) Ostala usklađenja za nenovčane transakcije</i>			
<i>i nerealizirane dobitke i gubitke</i>	40.545.431	55.006.201	43.321.713
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu	769.543.486	776.336.162	745.227.390
1. Promjene u radnom kapitalu	-72.011.365	-101.964.768	95.005.920
<i>a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza</i>	68.173.384	30.308.681	207.652.202
<i>b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja</i>	-80.855.667	-37.331.307	-30.003.757
<i>c) Povećanje ili smanjenje zaliha</i>	-59.329.082	-94.942.142	-82.642.525
II. Novac iz poslovanja	697.532.121	674.371.394	840.233.310
1. Novčani izdaci za kamate	-33.445.244	-22.896.226	-17.073.939
2. Plaćeni porez na dobit	-77.704.953	-74.354.912	-87.360.705
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	586.381.924	577.120.256	735.798.666
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	3.517.893	1.031.475	17.503.938
2. Novčani primici od kamata	1.027.896	5.060.194	1.571.043
3. Novačani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	6.637.060	3.304.750	18.117.423
I. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	161.013.530	36.272.644	37.192.404
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	-225.247.533	-242.726.556	-233.283.922
2. Novačani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	-2.790.060	-10.353.054	-5.543.148
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	0	0	-5.936.406
I. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-228.037.593	-253.079.610	-244.763.476
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	-67.024.063	-216.806.966	-207.571.072
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti			
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	-623.252.298	-1.027.367.148	-350.798.719
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	-106.599.036	-83.186.239	-133.093.881
3. Novčani izdaci za financijski najam	-79.993.597	-86.999.383	-93.501.665

4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	-13.424.031	-11.022.298	-30.557.257
I. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-823.268.962	-1.208.575.068	-607.951.522
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	-549.906.535	-319.908.138	-607.951.522
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	1.411.000	1.582.036	-154.257
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA	-29.137.674	41.987.188	-79.878.185
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	413.663.456	384.525.782	426.512.970
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA	384.525.782	426.512.970	346.634.785

Izvor: Izrada autora na temelju izvješća o novčanom toku objavljenom na stranicama
Zagrebačke burze

4. ANALIZA FINANCIJSKIH POKAZATELJA POSLOVANJA

Ovim dijelom rada provest će se поближе analiza poslovanja Atlantic Grupe d.d. s obzirom na financijske pokazatelje. Skupine pokazatelja odabrane za analizu su pokazatelji: likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, profitabilnosti i ekonomičnosti. Njihova usporedna kretanja grafički će se prikazati za svaku skupinu, a biti će i interpretirani u svrhu stvaranja podloge za konačnu ocjenu sigurnosti i uspješnosti poslovanja.

4.1. Pokazatelji likvidnosti

Prva analizirana skupina pokazatelja odnosi se na pokazatelje likvidnosti, čiji je cilj izmjeriti sposobnost trgovačkog društva u podmirivanju kratkoročnih obveza. Za normalan rad trgovačkog društva nužna je dostupnost radnog odnosno neto poslovnog kapitala, koji se izračunava kao razlika kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza. Kroz promatrane tri godine Atlantic Grupa d.d. je značajno povećala svoj radni kapitala, uvelike zahvaljujući zatvaranju velikog dijela kratkoročnih obveza vidljivom u ranije analiziranoj bilanci.

Tablica 8. Pokazatelji likvidnosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Pokazatelji likvidnosti	2019.	2020.	2021.
NETO POSLOVNI KAPITAL	522.041.351,00	585.011.173,00	774.159.163,00
KOEFICIJENT TRENUTNE LIKVIDNOSTI	0,23	0,25	0,23
KOEFICIJENT TEKUĆE LIKVIDNOSTI	1,32	1,35	1,51
KOEFICIJENT UBRZANE LIKVIDNOSTI	1,01	1,00	1,09
KOEFICIJENT FINANCIJSKE STABILNOSTI	0,85	0,84	0,80

Izvor: Izrada autora temeljem podataka iz bilance trgovačkog društva objavljene na stranicama Zagrebačke burze

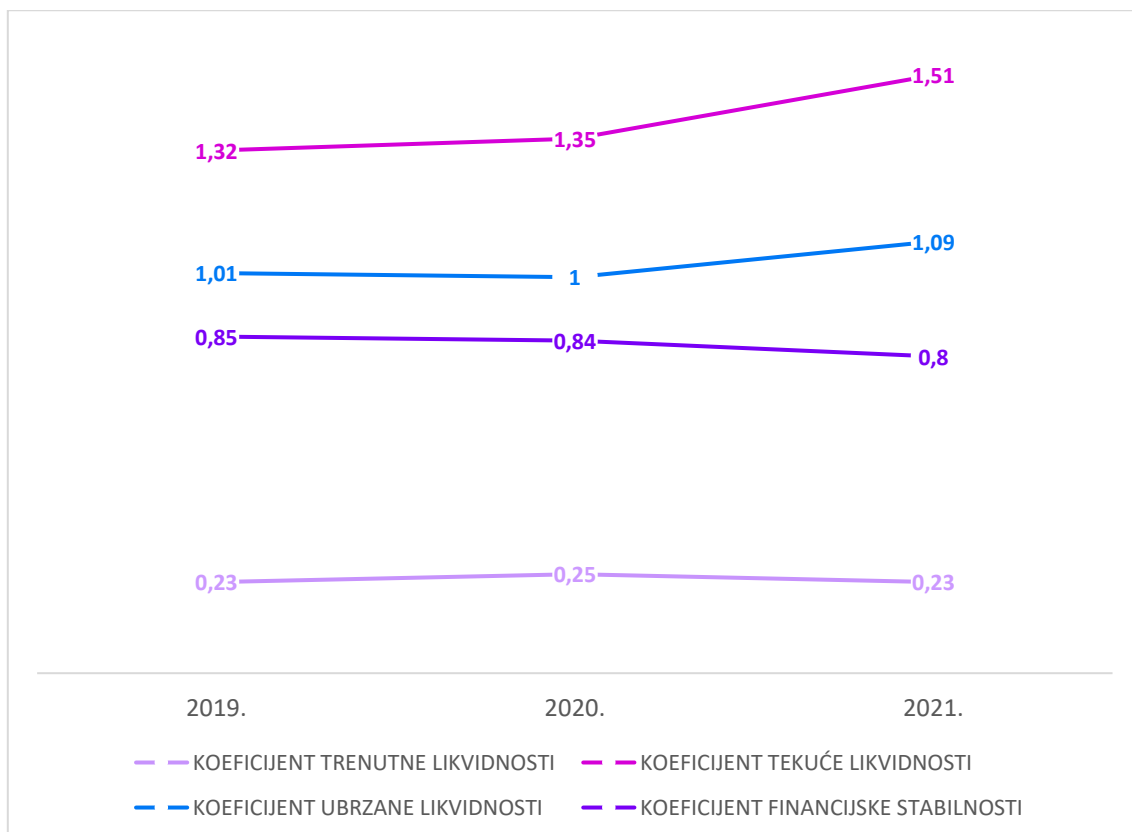
O likvidnosti također поближе saznajemo iz koeficijenata trenutne, tekuće i ubrzane likvidnosti. Koeficijent trenutne likvidnosti stavlja u omjer novac i kratkoročne obveze te iskazuje koliko kratkoročnih obveza je poduzeće sposobno podmiriti odmah gotovinom. Poželjno je da iznos ovog pokazatelja prelazi 0,10, a vidljivo je kako Atlantic Grupa d.d. uspješno zadovoljava taj kriterij kroz sve tri godine.

Nadalje, koeficijent tekuće likvidnosti govori o omjeru kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza te je poželjan iznos jednak ili veći od 2,00, ali idealno ne iznad 2,50 što bi ukazalo pak

na nedovoljno korištenje novčanih sredstava. Za ovaj pokazatelj nije zadovoljen minimum kontrolne mjere, ali treba uzeti u obzir i strukturu kratkoročnih obveza koja ukazuje na to kako se većina tih obveza odnosi na dobavljače, a tek onda u mnogo manjoj mjeri na kratkoročno zaduživanje kod banke i ostalih financijskih institucija.

Uzimajući u obzir koeficijent ubrzane likvidnosti, koji izuzima utjecaj zaliha (najlikvidnije financijske imovine) i čija je kontrolna mjera poželjan iznos iznad 1,00, vidimo kako je kroz sve tri godine zadovoljen minimum likvidnosti. Zadnji promatrani pokazatelj ove skupine je koeficijent financijske stabilnosti, koji govori o odnosu financiranja dugotrajne imovine. Poželjan je iznos ispod 1,00, u suprotnom bi se moglo naslutiti financiranje dugotrajne imovine iz kratkoročnih obveza. Vidljivo je kako se kroz sve tri godine koeficijent financijske stabilnosti održao na zadovoljavajućoj razini.

Grafikon 3. Kretanje pokazatelja likvidnosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Izvor: Izrada autora na temelju podataka iz tablice 8

Razmatrajući sve pokazatelje, generalna likvidnost može se ocijeniti kao zadovoljavajuća i stabilna za promatrano razdoblje.

4.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti prvenstveno govore o financiranju imovine iz vlastitog kapitala (glavnice) i tuđeg kapitala (obveza). Koeficijenti zaduženosti, vlastitog financiranja i financiranja glavni su predmet promatranja.

Tablica 9. Pokazatelji zaduženosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Pokazatelji zaduženosti	2019.	2020.	2021.
KOEFICIJENT ZADUŽENOSTI	0,49	0,46	0,42
KOEFICIJENT VLASTITOG FINANCIRANJA	0,51	0,54	0,58
KOEFICIJENT FINANCIRANJA	0,97	0,84	0,73
POKRIĆE TROŠKOVA KAMATA	14,16	17,01	24,58
STUPANJ POKRIĆA I	0,87	0,93	1,00
STUPANJ POKRIĆA II	1,17	1,19	1,24
FAKTOR ZADUŽENOSTI	1,59	1,29	1,08

Izvor: Izrada autora temeljem podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka trgovačkog društva objavljenim na stranicama Zagrebačke burze

Koeficijent zaduženosti stavlja u omjer ukupne obveze i ukupnu imovinu, ukazujući time na financijski rizik i postotak imovine koje poduzeće financira zaduživanjem. Poželjno je da ukupne obveze ne iznose više od jedne polovine ukupne imovine, kriterij koji Atlantic Grupa d.d. uspješno zadovoljava, s pozitivnim trendom smanjenja tog udjela.

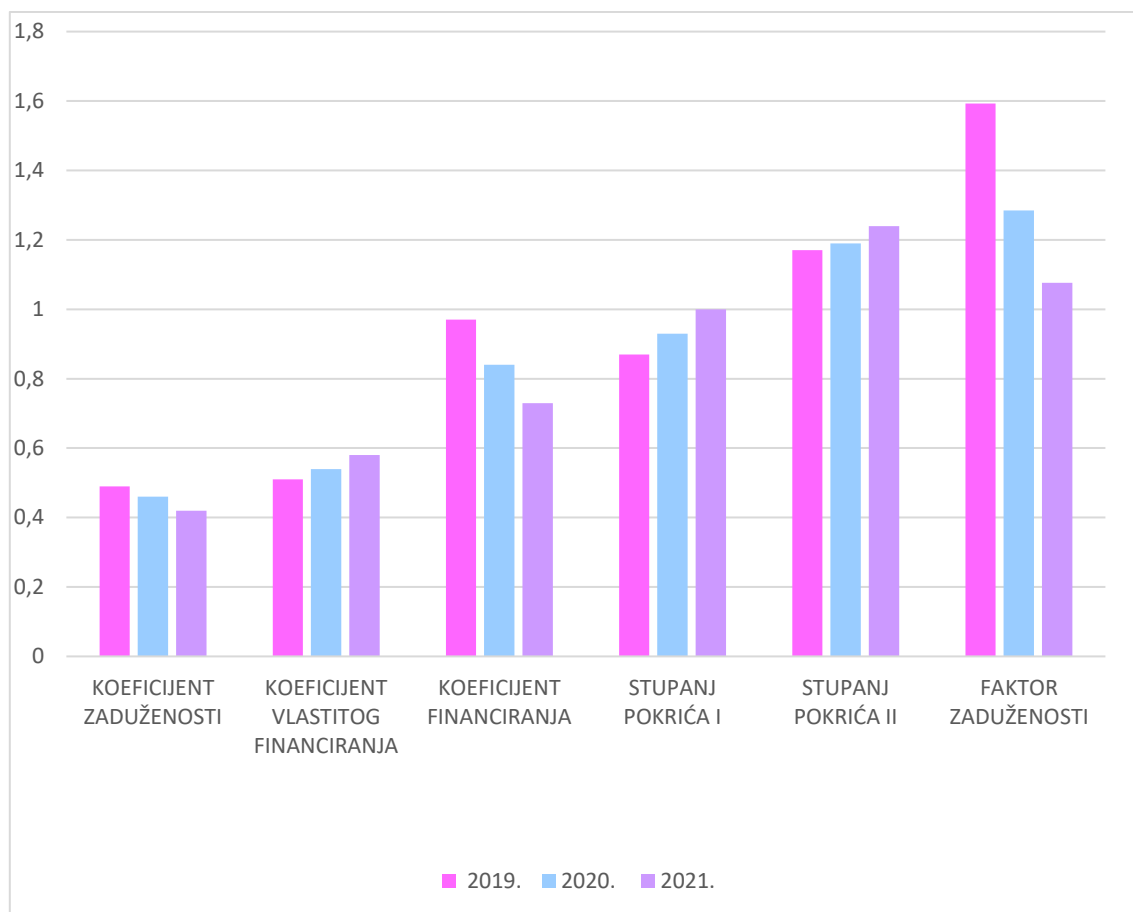
Koeficijent vlastitog financiranja govori odakle se financira ostatak imovine, to jest koliki udio imovine se financira iz vlastitih izvora sredstava – glavnice. Sukladno koeficijentu zaduženosti, ovaj koeficijent prelazi jednu polovinu za sve tri godine, zadovoljavajući time opću kontrolnu mjeru koja nalaže poželjan iznos od oko 50%.

Koeficijent financiranja stavlja u omjer ukupni dug i glavnice, a gornja granica je omjer od 2:1. Za sve tri godine ovaj omjer je manji čak i od 1:1, što sugerira kako trgovačko društvo nema nikakvih problema sa solventnosti to jest poteškoća u vraćanju duga i plaćanju kamata.

Stupnjevi pokrića govore o pokriću dugotrajne imovine glavnicom (stupanj pokrića 1) i pokriću dugotrajne imovine glavnicom i dugoročnim obvezama (stupanj pokrića 2). Šireg je obuhvata stupanje pokrića 2, te je poželjno da on ima iznos iznad 1,00 – uvjet koji je za sve tri godine zadovoljen s trendom pozitivnog rasta. Faktor zaduženosti ukazuje na to koliko je godina

potrebno kako bi se iz zadržane dobiti i amortizacije pokrile ukupne obveze, a pokazuje pozitivan trend smanjenja.

Grafikon 4. Kretanje pokazatelja zaduženosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021.

Izrada autora na temelju podataka iz tablice 9.

Trgovačko društvo Atlantic Grupa d.d. prema izračunatim pokazateljima pokazuje odličnu strukturu pasive s poželjnim omjerima svih ključnih elemenata te se zaduženost može ocijeniti kao zadovoljavajuća i prikladna.

4.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti stavljaju u omjer prihode s ukupnom i pojedinim dijelovima imovine te se time može dobiti prikaz brzine cirkulacije imovine kroz cjelokupni poslovni proces. Koeficijenti obrta ukupne i kratkotrajne imovine govore o omjeru ukupnih prihoda naspram istih. Koeficijenti obrta potraživanja i zaliha na isti način sučeljeni su s prihodima od prodaje te je uz njih korisno promatrati i trajanje naplate potraživanja te prosječnu starost istih.

Tablica 10. Pokazatelji aktivnosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Pokazatelji aktivnosti	2019.	2020.	2021.
KOEFICIJENT OBRTA UKUPNE IMOVINE	1,05	0,99	1,06
KOEFICIJENT OBRTA KRATKOTRAJNE IMOVINE	2,54	2,36	2,53
KOEFICIJENT OBRTA POTRAŽIVANJA	4,28	4,22	4,43
TRAJANJE NAPLATE POTRAŽIVANJ (dani)	85,24	86,51	82,32
KOEFICIJENT OBRTA ZALIHA	10,72	9,09	8,87
PROSJEČNA STAROST ZALIHA (dani)	34,06	40,15	41,15

Izvor: Izrada autora temeljem podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka trgovačkog društva objavljenim na stranicama Zagrebačke burze

Koeficijent koji prvi iskače svojim visokim vrijednostima je koeficijent obrta zaliha. On govori koliko kuna prihoda se ostvari od jedne kune uložene u zalihe za jednu godinu, također ukazuje na brzinu korištenja zaliha i ukazuje na potreban nivo zaliha.

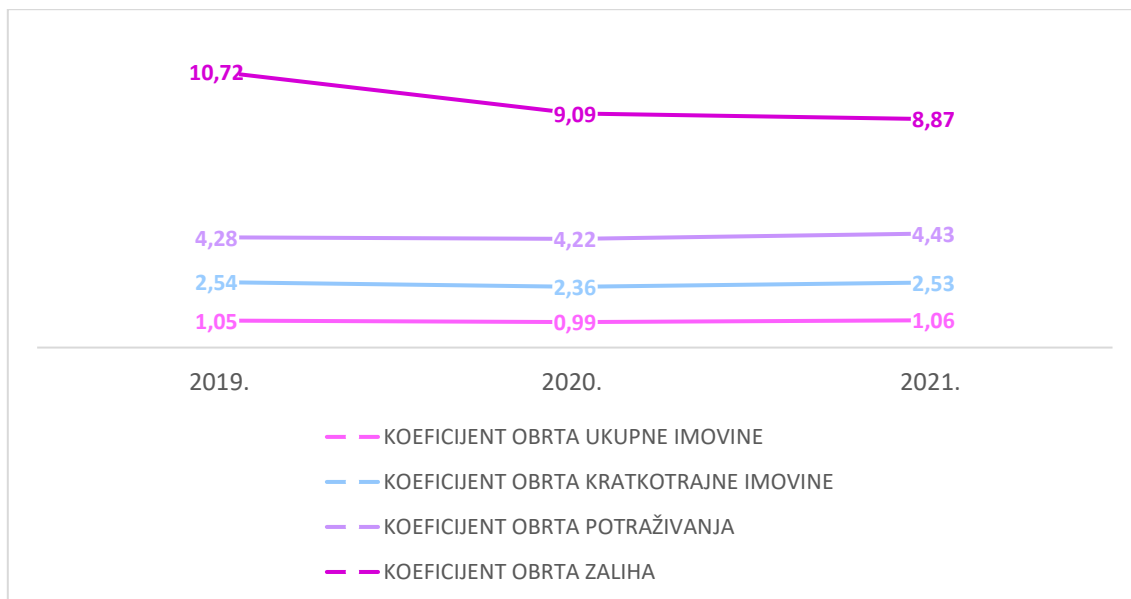
Promatrajući ga skupa s prosječnom starosti zaliha, jasno je kako njegov iznos ukazuje na zalihe koje se vrlo brzo „obrću“, čekajući na prodaju nešto manje od mjesec i pol dana i 2021. godine, kada je koeficijent bio najniži. Ovo ukazuje na aktivno i „zdravo“ trgovačko društvo i u skladu je s karakterom proizvoda koje nudi, prvenstveno prehrambenih i sličnih proizvoda s kraćim i ograničenim rokovima trajanja.

Sljedeći po veličini je koeficijent naplate potraživanja koji se sve tri godine održava stabilno iznad iznosa od 4,00. U kontekstu dana, ovo znači naplatu potraživanja koja u prosjeku traje nešto više od 80 dana ili blizu jednog kvartala.

Koeficijent obrta ukupne imovine može ukazati na vrstu djelatnosti kojom se poduzeće bavi, a koeficijent od oko 1,00 koji je vidljiv u primjeru Atlantic Grupe d.d. signalizira proizvodnu vrstu djelatnosti, što je u skladu s do sad utvrđenim podacima o trgovačkom društvu.

Konačno, koeficijent obrta kratkotrajne imovine mjeri relativnu efikasnost poduzeća u korištenju kratkotrajne imovine za stvaranje prihoda to jest koliko kuna prihoda se ostvari od jedne kune uložene u kratkotrajnu imovinu za jednu godinu. Ovaj koeficijent ostao je relativno stabilan kroz sve tri godine i više je nego duplo veći od koeficijenta obrta ukupne imovine, ukazujući na važnost kratkotrajne imovine u poslovnom procesu.

Grafikon 5. Kretanje pokazatelja aktivnosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Izrada autora na temelju podataka iz tablice 10.

Pokazatelji aktivnosti generalno odgovaraju očekivanjima s obzirom na vrstu trgovačkog društva na koju se odnose te ne sugeriraju nikakve probleme u poslovnom procesu.

4.4. Pokazatelji profitabilnosti

Izračunom pokazatelja profitabilnosti ukazuje se sposobnost poduzeća u generiranju i zadržavanju prihoda. Bruto i neto profitna marža računaju se kao omjer bruto ili neto dobit uvećane za kamate i sučeljene s iznosom ukupnih prihoda, a razlika u konačnom iznosu rezultat je različitog obuhvata poreznog opterećenja. Ovi pokazatelji mogu ukazati i na sposobnost menadžmenta u vođenju poduzeća te razinu odnosa troškova i cijena u poslovanju.

Gledajući izračunatu neto i bruto profitnu maržu, vidljivo je kako je udio dobiti u ukupnim prihodima pao kroz promatrano razdoblje, ukupno za 2% u neto ili 1% u bruto iznosu, iznoseći 6% u neto iznosu ili 8% u bruto iznosu za 2021. godinu. Također je vidljivo kroz razliku između neto i bruto profitne marže kako 1% do 2% ukupnih prihoda u konačnici pripadne porezima.

Tablica 11. Pokazatelji profitabilnosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Pokazatelji profitabilnosti	2019.	2020.	2021.
NETO PROFITNA MARŽA	0,08	0,07	0,06
BRUTO PROFITNA MARŽA	0,09	0,08	0,08

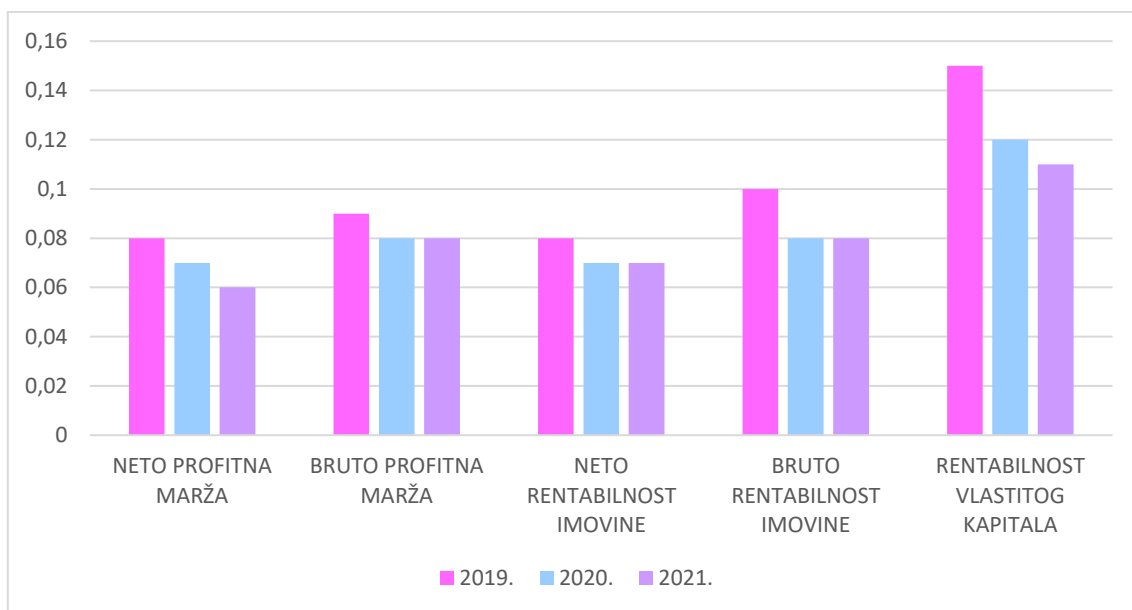
NETO RENTABILNOST IMOVINE	0,08	0,07	0,07
BRUTO RENTABILNOST IMOVINE	0,10	0,08	0,08
RENTABILNOST VLASTITOG KAPITALA	0,15	0,12	0,11

Izvor: Izrada autora temeljem podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka trgovačkog društva objavljenim na stranicama Zagrebačke burze

Također su promatrani pokazatelji rentabilnosti imovine, koji u omjer stavljaju bruto ili neto dobit uvećanu za kamate s ukupnom imovinom. Ovi pokazatelji govore o uspješnosti korištenja imovine, a iznos neto rentabilnosti posebno može ukazati na intenzivnost korištenja imovine. Ako je neto rentabilnost imovine manja od 5%, govorimo o visokoj intenzivnosti, a ako je veća od 20% o niskoj intenzivnosti. Gledajući izračunate iznose koji se kreću oko 7% vidljivo je kako trgovačko društvo naginje ka većoj intenzivnosti korištenja imovine.

Zadnji promatrani pokazatelj profitabilnosti je rentabilnost vlastitog kapitala, koja stavlja u omjer neto dobit i vlastiti kapital, pokazujući tako koliko novčanih jedinica dobiti je poduzeće sposobno ostvariti na jednu jedinicu vlastitog kapitala. Ovaj pokazatelj posebno je bitan za dioničare, ukazujući na snagu zarade, a samim time i za Atlantic Grupu koja je dioničko društvo te je poželjno da je njegov iznos što veći. Gledajući sveukupno odabrane godine, vidljiv je nešto značajniji pad, prvo za 3% u prvoj epidemijskoj godini, a zatim za još 1% u narednoj godini.

Grafikon 6. Kretanje pokazatelja profitabilnosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021.

Izvor: Izrada autora na temelju podataka iz tablice 11.

Pokazatelji profitabilnosti pokazali su se najlošijima od analiziranih pokazatelja, prikazujući konstantan pad kroz promatrano razdoblje. S obzirom na specifične okolnosti koje su vladale ne samo u Republici Hrvatskoj već i svijetu, jasno je zašto je to tako, te bi se i s druge strane mogli protumačiti i pozitivno – jer je pad profitabilnosti zadržan u okviru od samo nekoliko posto. Ipak, jasno je da je promjena svakako negativna. Općenito, trgovačko društvo se može ocijeniti kao profitabilno, ali s mogućnošću za napredak kroz okretanje negativnog trenda viđenog u promatranom razdoblju i vraćanje na profitabilnost prije epidemije.

4.5. Pokazatelji ekonomičnosti

Kroz pokazatelj ekonomičnosti u omjer se stavljaju različiti dijelovi prihoda i rashoda – ocjenjujući pri tome koliko prihoda je moguće ostvariti na jednu jedinicu rashoda i ukazujući na djelatvornost poslovanja.

Tablica 12. Pokazatelji ekonomičnosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine

Pokazatelji ekonomičnosti	2019.	2020.	2021
EKONOMIČNOST UKUPNOG POSLOVANJA	1,09	1,08	1,08
EKONOMIČNOST POSLOVANJA	1,10	1,09	1,08
EKONOMIČNOST PRODAJE	0,70	0,69	0,69
EKONOMIČNOST FINANCIRANJA	0,14	0,20	0,14
EKONOMIČNOST OSTALIH POSLOVNIH AKTIVNOSTI	0,58	0,38	0,48

Izvor: Izrada autora temeljem iz računa dobiti i gubitka trgovačkog društva objavljenim na stranicama Zagrebačke burze

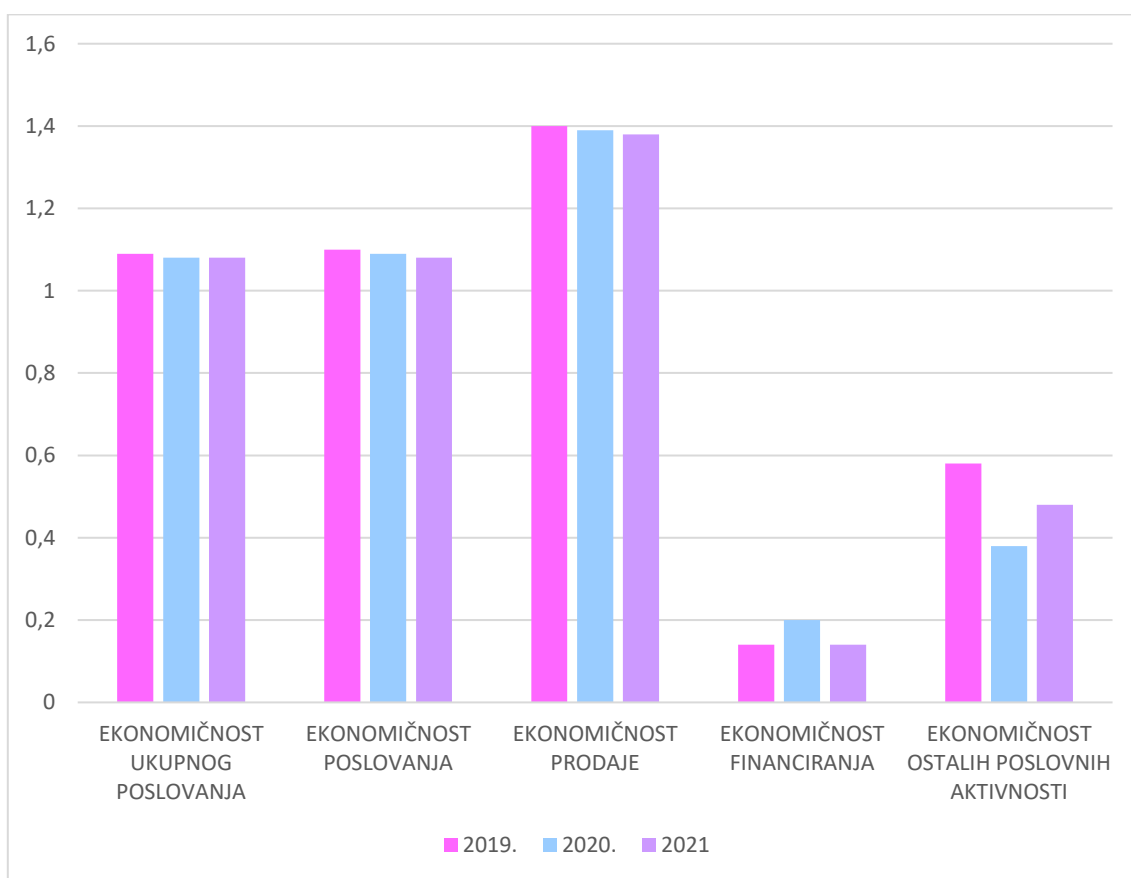
Pokazatelj najvećeg obuhvata je ekonomičnost ukupnog poslovanja, koja stavlja u omjer ukupne prihode i ukupne rashode. Izdvajajući samo poslovne prihode i rashode i stavljajući iste u omjer, dobiva se ekonomičnost poslovanja, a ako se iz poslovnih prihoda i rashoda zatim gledaju samo oni ostvareni od prodaje dobiva se ekonomičnost prodaje. Ako se pak iz ukupnih prihoda i rashoda gleda samo kategorija financijskih prihoda i rashoda, tada dobivamo ekonomičnost financiranja, a ako se promatraju prihodi i rashodi iz ostalih aktivnosti - ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti.

Pokazatelji se mogu tumačiti kao postotak odnosno kao iznos kuna odabrane vrste prihoda koje je poduzeće ostvarilo na kunu odabrane vrste rashoda. Univerzalno vrijedi kako bi iznos ekonomičnosti ukupnog poslovanja, poslovanja te prodaje trebao biti preko 1,00, to jest prihodi

bi trebali nadmašivati rashode. U sve tri kategorije ovaj uvjet je zadovoljen, a posebna uspješnost vidljiva je u području prodaje, koja je ekonomski najisplativiji dio poslovanja.

Ekonomičnost financiranja i ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti nužno ne moraju imati iznos iznad 1,00, već ovise o specifičnostima aktivnosti iz kojih su nastale. S obzirom na to da se trgovačko društvo prvenstveno bavi i financira iz poslovnih aktivnosti, a udio financijskih i ostalih je u usporedbi neznatan, niski iznosi ovih pokazatelja nisu razlog za brigu te se smatra da ih nema potrebe potanje analizirati.

Grafikon 7. Kretanje pokazatelja ekonomičnosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021.

Izvor: izrada autora na temelju podataka iz tablice 12.

Sumarno, ključni pokazatelji ekonomičnosti, oni vezani za ukupno poslovanje, poslovanje i prodaju, prikazuju zdravo poduzeće koje konstantno kroz godine ostvaruje dobar omjer prihoda i rashoda.

5. ZAKLJUČAK

Dioničko društvo Atlantic Grupa priznato je kao jedna od financijski i poslovno najsnažnijih trgovačkih društava Republike Hrvatske, a analizom njegovih temeljnih financijskih izvješća nastojala se utvrditi potkrijepljenost tog statusa. U analizu su ušla izvješća za 2019., 2020. i 2021. godinu, obuhvaćajući tako povijesni period godine prije nastupanja epidemije COVID-19, godinu nastupanja i godinu nakon. Ovakve okolnosti pokazale su se kao test ne samo za Atlantic Grupu već gospodarstvo u cjelini, a kroz promatrani period Atlantic Grupa pokazala je dobro financijsko poslovanje te je zahvaljujući diversificiranom poslovanju poslovala sve promatrane godine s dobiti.

Pri analizi bilance primijećene su oscilacije imovine, kapitala i obveza kroz vrijeme, no struktura se uspjela održati relativno konstantnom sa čak i nekim pozitivnim promjena u strukturi dugovanja. Analizirajući pet skupina pokazatelja koji otkrivaju likvidnost, zaduženost, aktivnost, profitabilnost te ekonomičnost, utvrđeno je kako Atlantic Grupa uz minimalna odstupanja uglavnom zadovoljava kontrolne mjere odabranih pokazatelja, te dublja analiza istih ukazuje na poslovanje utemeljeno na zadovoljavajućoj likvidnosti, izraženoj aktivnosti, visokom stupnju financiranja iz vlastitog kapitala, konstantnim profitima i visokoj prodaji. Iako u određenim pokazateljima 2020. godina donosi negativnu oscilaciju, gledajući cjelokupnu financijsku analizu, zaključuje se kako će se negativna promjena amortizirati kroz vrijeme. Poslovanje Atlantic Grupe d.d. može se ocijeniti kao uspješno i sigurno.

Literatura

1. ATLANTIC GRUPA dioničko društvo za unutarnju i vanjsku trgovinu (2021) *Godišnji izvještaj*. Raspoloživo na: <https://eho.zse.hr/obavijesti-izdavatelja/view/42404>
2. ATLANTIC GRUPA dioničko društvo za unutarnju i vanjsku trgovinu (2020) *Godišnji izvještaj*. Raspoloživo na: <https://eho.zse.hr/financijski-izvjestaji/view/20366>
3. ATLANTIC GRUPA dioničko društvo za unutarnju i vanjsku trgovinu (2019) *Godišnji izvještaj*. Raspoloživo na: <https://eho.zse.hr/financijski-izvjestaji/view/3958>
4. Atlantic Grupa (2020) *Godišnje izvješće Atlantic Grupe za 2020 godinu*. Raspoloživo na: https://www.atlanticgrupa.com/media/files/fileitem/G/Godisnje-izvjesce-2020/Godisnje%20izvjesce%20Atlantic%20Grupe%20za%202020%20godinu_spread_s.pdf
5. Atlantic Grupa (2022) *Atlantic Grupa 30. godišnjicu obilježila rekordnim rezultatima*. Raspoloživo na: https://www.atlanticgrupa.com/media/uploads/atlantic_grupa_d.d._objava_-_atlantic_grupa_30_godi%C5%A1njicu_obilje%C5%BEila_rekordnim_rezultatima.pdf
6. Atlantic Grupa (2022) *Financijski rezultati u prvom kvartalu 2022. godine*. Raspoloživo na: <https://www.atlanticgrupa.com/media/files/fileitem/K/Konsolidirani-nerevidirani-financijski-rezultati-AG-u-prvom-kvartalu-2022-godine/Konsolidirani%20nerevidirani%20financijski%20rezultati%20AG%20u%20Q1%202022.%20godine.pdf>
7. Atlantic Grupa (2020) *Financijski rezultati u 2020*. Raspoloživo na: <https://www.atlanticgrupa.com/media/files/fileitem/K/Konsolidirani-nerevidirani-financijski-rezultati-AG-u-2020godini/Konsolidirani%20nerevidirani%20financijski%20rezultati%20AG%20u%202020.%20godini.pdf>
8. Atlantic Grupa (2021) *Financijski rezultati u 2021*. Raspoloživo na: <https://www.atlanticgrupa.com/media/files/fileitem/K/Konsolidirani-nerevidirani-financijski-rezultati-AG-u-2021-godini/Konsolidirani%20nerevidirani%20financijski%20rezultati%20AG%20u%202021.%20godini.pdf>
9. Atlantic Grupa (2022) *Organizacijska struktura*. Raspoloživo na: <https://www.atlanticgrupa.com/hr/o-nama/organizacijska-struktura/>

10. Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever Mališ, S., Ježovita, A. & Žager, L. (2020) Analiza financijskih izvještaja: načela, postupci, slučajevi ; četvrto izdanje. Zagreb, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.

Popis tablica

Tablica 1. Bilanca trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine ...	6
Tablica 2. Stope promjene bilance trgovačkog društva Atlantic d.d. u razdoblju od 2019. do 2021. godine.....	9
Tablica 3. Struktura bilance trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine.....	11
Tablica 4. Račun dobiti i gubitka trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine.....	13
Tablica 5. Stope promjena računa dobiti i gubitka trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine.....	15
Tablica 6. Struktura računa dobiti i gubitka trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine.....	17
Table 7. Izvještaj o novčanom toku trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine.....	18
Tablica 8. Pokazatelji likvidnosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine.....	21
Tablica 9. Pokazatelji zaduženosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine.....	23
Tablica 10. Pokazatelji aktivnosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine.....	25
Tablica 11. Pokazatelji profitabilnosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine.....	26
Tablica 12. Pokazatelji ekonomičnosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine.....	28

Popis grafikona

Grafikon 1. Organizacijska struktura Atlantic Grupe d.d.	4
Grafikon 2. Vlasnička struktura Atlantic Grupe d.d. na dan 31.12.2021.	5
Grafikon 3. Kretanje pokazatelja likvidnosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine.....	22
Grafikon 4. Kretanje pokazatelja zaduženosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021.....	24
Grafikon 5. Kretanje pokazatelja aktivnosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021. godine.....	26
Grafikon 6. Kretanje pokazatelja profitabilnosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021.....	27
Grafikon 7. Kretanje pokazatelja ekonomičnosti trgovačkog društva Atlantic d.d. za razdoblje od 2019. do 2021.....	29